Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

18. svibnja 2017.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Intelektualno vlasništvo – Uredba (EZ) br. 207/2009 – Žig Europske unije – Članak 97. stavak 1. – Međunarodna nadležnost – Tužba zbog povrede podnesena protiv društva sa sjedištem u trećoj državi – Društvo unuka sa sjedištem na državnom području države članice suda pred kojim se vodi postupak – Pojam poslovnog ‚nastana“

U predmetu C-617/15

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Oberlandesgericht Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu, Njemačka), odlukom od 16. studenoga 2015., koju je Sud zaprimio 23. studenoga 2015., u postupku

Hummel Holding A/S

protiv

Nike Inc.,

Nike Retail BV,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: M. Ilešič (izvjestitelj), predsjednik vijeća, A. Prechal, A. Rosas, C. Toader i E. Jarašiūnas, suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 6. listopada 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Hummel Holding A/S, T. Bösling, *Rechtsanwalt*,

— za Nike Retail BV i Nike Inc., B. Führmeyer i F. Klein, *Rechtsanwälte*,

— za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju A. Collabolletta, *avvocato dello Stato*,

— za Europsku komisiju, J. Samnadda kao i T. Scharf i M. Wilderspin, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 12. siječnja 2017.,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 97. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 207/2009 od 26. veljače 2009. o žigu Europske unije (SL 2009., L 78., str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 226.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društava Hummel Holding A/S i Nike Inc. te njegova društva kćeri Nike Retail BV u vezi s navodnom povredom potonjih međunarodnog žiga društva Hummel Holding koji proizvodi učinke u Europskoj uniji.

Pravni okvir

Uredba (EZ) br. 44/2001

3 Uvodne izjave 11. do 13. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.) glase:

„(11) Propisi o nadležnosti moraju biti izuzetno predvidljivi i utemeljeni na načelu da se nadležnost uglavnom utvrđuje prema domicilu tuženika, pri čemu takva nadležnost mora uvijek postojati, osim u nekim točno određenim slučajevima, u kojima je zbog predmeta spora ili autonomije stranaka opravdana neka druga poveznica. [...]

(12) Osim domicila tuženika, trebale bi postojati alternativne osnove za utvrđivanje nadležnosti, utemeljene na bliskoj vezi između suda i postupka ili radi olakšavanja ispravnog suđenja.

(13) Kad je riječ o osiguranju, potrošačkim ugovorima i zapošljavanju, slabija stranka u sporu trebala bi biti zaštićena propisima o nadležnosti tako da oni više pogoduju zadovoljavanju njezinih interesa nego što to omogućuju opći propisi."

4 Članak 2. stavak 1. te uredbe glasi:

„Uz poštovanje odredaba ove Uredbe, osobama s domicilom u nekoj državi članici sudi se pred sudovima te države članice, bez obzira na njihovo državljanstvo."

5 Članak 4. stavak 1. navedene uredbe predviđa:

„Ako tuženik nema domicil u državi članici, nadležnost sudova svake države članice, u skladu s člancima 22. i 23., utvrđuje se u skladu s pravom te države članice."

Uredba br. 207/2009

6 Uredba br. 207/2009 izmijenjena je Uredbom (EU) 2015/2424 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. (SL 2015., L 341, str. 21.), koja je stupila na snagu 23. ožujka 2016. Međutim, s obzirom na vrijeme nastanka činjenica, ovaj je zahtjev za prethodnu odluku ispitan s obzirom na Uredbu br. 207/2009 kakva je bila na snazi prije te izmjene.

7 Uvodne izjave 15. do 17. Uredbe br. 207/2009 glase:

„(15) Kako bi pojačale zaštitu žigova [Europske unije], države članice trebale bi odrediti, uzimajući u obzir svoj nacionalni sustav, što je moguće manji broj nacionalnih sudova prvog i drugog stupnja koji bi imali nadležnost u pitanjima povrede i valjanosti žigova [Europske unije].

(16) Odluke u vezi s valjanošću i povredom žigova [Europske unije] moraju imati učinak na i pokrivati cijelo područje [Unije], s obzirom da je to jedini način sprečavanja donošenja nedosljednih odluka od strane sudova i [Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO)], te osiguranja da se neće narušiti jedinstveni karakter žigova [Europske unije]. Pravila sadržana u Uredbi [br. 44/2001] trebala bi se primjenjivati na sve postupke prema zakonu o žigovima [Europske unije], osim kada ova Uredba odstupa od tih pravila.

(17) Trebalo bi izbjegavati proturječne presude u postupcima u koje su uključene iste stranke, o istim činjenicama na temelju žiga [Europske unije] i usporednih nacionalnih žigova. U ovu svrhu ako se postupci vode u istoj državi članici, način na koji se to postiže jest pitanje nacionalnih postupovnih pravila koja se ne dovode u pitanje ovom Uredbom, dok se u slučaju kada se postupci vode u različitim državama članicama, odredbe donesene po uzoru na pravila o *lis pendens* i povezanim postupcima iz gore spomenute Uredbe [br. 44/2001] čine primjerenima."

8 Članak 94. te uredbe pod naslovom „Primjena Uredbe [br. 44/2001]" nalazi se u njezinoj Glavi X. u kojoj su sadržana pravila o nadležnosti i sudskim postupcima koji se odnose na žigove Europske unije. Taj članak propisuje:

„1. Ako ovom Uredbom nije drukčije određeno, Uredba [br. 44/2001], primjenjuje se na postupke koji se odnose na žigove [Europske unije] i prijave žiga [Europske unije], kao i na postupke koji se odnose na istodobne i uzastopne tužbe na temelju žigova [Europske unije] i nacionalnih žigova.

2. U slučaju postupaka koji se odnose na tužbe i tužbene zahtjeve iz članka 96.:

(a) članak 2. i članak 4., točke 1., 3., 4. i 5. članka 5. i članak 31. Uredbe [br. 44/2001] ne primjenjuju se;

(b) članci 23. i 24. Uredbe [br. 44/2001] primjenjuju se podložno ograničenjima iz članka 97. stavka 4. ove Uredbe;

(c) odredbe glave II. Uredbe [br. 44/2001] koje se primjenjuju na osobe s domicilom u državi članici primjenjuju se i na osobe koje nemaju domicil ni u jednoj od država članica, ali u njima imaju poslovni nastan."

9 Članak 95. stavak 1. navedene uredbe pod naslovom „Sudovi za žig [Europske unije]" propisuje:

„Države članice na svojem državnom području određuju što je moguće manji broj nacionalnih sudova i sudišta prvog i drugog stupnja, dalje u tekstu ‚sudovi za žig [Europske unije]' koji obavljaju funkcije koje su im dodijeljene ovom Uredbom."

10 Članak 96. iste uredbe, pod naslovom „Nadležnost za povrede i valjanost" određuje:

„Sudovi za žig [Europske unije] imaju isključivu nadležnost:

(a) za postupke povodom tužbe zbog povrede i – ako su dopuštene nacionalnim zakonodavstvom – tužbe u odnosu na prijetnju povrede žigova [Europske unije];

[…]"

11 Članak 97. Uredbe br. 207/2009 pod naslovom „Međunarodna nadležnost” glasi:

„1. Podložno odredbama ove Uredbe kao i odredbama Uredbe [br. 44/2001] koje se primjenjuju na temelju članka 94., postupci koji se odnose na tužbe i tužbene zahtjeve iz članka 96. pokreću se pred sudovima države članice u kojoj tuženik ima domicil ili, ako nema domicil ni u jednoj državi članici, u državi članici u kojoj ima poslovni nastan.

2. Ako tuženik nema domicil ni poslovni nastan ni u jednoj državi članici, takvi se postupci pokreću pred sudovima države članice u kojoj tužitelj ima domicil ili, ako on nema domicil ni u jednoj državi članici, u onoj državi u kojoj tužitelj ima poslovni nastan.

3. Ako ni tuženik ni tužitelj nemaju takav domicil ni takav poslovni nastan, takvi se postupci pokreću pred sudovima države članice u kojoj [EUIPO] ima sjedište.

[...]

5. Postupci povodom tužbi i tužbenih zahtjeva iz članka 96., uz iznimku tužbi za utvrđivanje nepostojanja povrede žiga [Europske unije], mogu se pokretati i pred sudovima države članice u kojoj je povreda počinjena ili u kojoj prijeti opasnost od povrede, ili u kojoj je poduzeta radnja u smislu članka 9. stavka 3. druge rečenice.”

12 Članak 98. te uredbe pod naslovom „Opseg nadležnosti”, u stavku 1. propisuje:

„Sud za žig [Europske unije] čija se nadležnost temelji na članku 97. stavcima od 1. do 4. nadležan je za:

(a) počinjene povrede ili prijetnje povrede na državnom području bilo koje države članice;

[...]”

Glavni postupak i prethodno pitanje

13 Društvo Hummel Holding je poduzetnik sa sjedištem u Danskoj koje proizvodi sportsku opremu, sportsku odjeću i odjeću za rekreaciju te obuću za sport i rekreaciju. To je društvo nositelj međunarodnog figurativnog žiga registriranog pod brojem 943057 koji proizvodi učinke u Uniji za proizvode iz razreda 25. Nicanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji proizvoda i usluga radi registracije žigova od 15. lipnja 1957., kako je revidiran i izmijenjen, i koji odgovara sljedećem opisu: „Odjeća, obuća, pokrivala za glavu”.

14 Društvo Nike, čije sjedište je u Sjedinjenim Državama, krajnje je holding društvo grupacije Nike koje prodaje sportsku opremu diljem svijeta. Društvo Nike Retail, sa sjedištem u Nizozemskoj, također pripada toj grupaciji. Potonje društvo upravlja internetskom stranicom na kojoj se oglašavaju proizvodi Nike i nude za prodaju u Njemačkoj. Osim putem mrežne prodaje na toj internetskoj stranici proizvodi Nike prodaju se u Njemačkoj posredstvom samostalnih trgovaca, koji se robom opskrbljuju kod društva Nike Retail. Društva grupacije Nike ne posluju izravno putem trgovina na veliko ili malo u Njemačkoj.

15 Društvo Deutschland GmbH, čije sjedište je u Frankfurtu Am Main (Frankfurt na Majni, Njemačka) i koje nije stranka u glavnom postupku, je prema mišljenju Oberlandesgerichta Düsseldorf (Viši zemaljski sud u Düsseldorfu, Njemačka) društvo kći društva Nike Retail. Društvo Nike Deutschland nema vlastitu internetsku stranicu i ne distribuira robu krajnjim potrošačima ili posrednicima. S druge

strane, ono pregovara o ugovorima koji se sklapaju između posrednikâ i društva Nike Retail i pruža pomoć potonjem društvu u oglašavanju i provedbi ugovora. Društvo Nike Deutschland također pruža postprodajne usluge krajnjim potrošačima.

16 Društvo Hummel Holding smatra da se nekim proizvodima društva Nike, osobito kratkim hlačicama za košarku, povređuje žig iz točke 13. ove presude i tvrdi da je većina povreda počinjena u Njemačkoj. To je društvo protiv društava Nike i Nike Retail pokrenulo postupak pred Landgerichtom Düsseldorf (Zemaljski sud u Düsseldorfu (Njemačka)), koji se proglasio nadležnim s obrazloženjem da je društvo Nike Deutschland predstavljalo poslovni nastan društva Nike, odbivši pritom tužbu u pogledu merituma. Protiv te odluke društvo Hummel Holding podnijelo je žalbu sudu koji je uputio zahtjev.

17 Društvo Hummel Holding zahtijeva, s jedne strane, zabranu uvoza, izvoza, oglašavanja, ponude i stavljanja na tržište predmetnih proizvoda ili dopuštanja da se oni stave na tržište kad je riječ o području Unije (podredno, državnom području Savezne Republike Njemačke) u pogledu društva Nike i, s druge strane, kad je riječ o državnom području Savezne Republike Njemačke u pogledu društva Nike Retail.

18 Društva Nike i Nike Retail pozvala su se na nepostojanje međunarodne nadležnosti njemačkih sudova.

19 Sud koji je uputio zahtjev smatra da međunarodna nadležnost njemačkih sudova za odlučivanje o tužbi u pogledu čitavog područja Unije, i podnesenoj protiv društava iz grupacije Nike, može proizlaziti samo iz članka 97. stavka 1. Uredbe br. 207/2009. Taj sud, međutim, ističe da je doseg pojma „poslovni nastan” u smislu te odredbe i u slučaju samostalnih društava kćeri i društava unuka sporan te da ga Sud nije razjasnio.

20 U tim je okolnostima Oberlandesgericht Düsseldorf (Viši zemaljski sud u Düsseldorfu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„U kojim okolnostima pravno samostalno društvo sa sjedištem u državi članici Unije, koje je društvo unuka poduzetnika koji sâm nema sjedište u Uniji, treba smatrati ‚poslovnim nastanom’ poduzetnika u smislu članka 97. stavka 1. [Uredbe br. 207/2009]?”

O prethodnom pitanju

21 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 97. stavak 1. Uredbe br. 207/2009 tumačiti na način da je pravno samostalno društvo sa sjedištem u državi članici, koje je društvo unuka društva majke koje nema sjedište u Uniji, „poslovni nastan” tog društva majke u smislu te odredbe.

22 Valja podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, iz zahtjeva za ujednačenu primjenu prava Unije kao i načela jednakosti proizlazi da se izrazi odredbe prava Unije, koja ne sadržava nikakvo izričito upućivanje na pravo država članica za utvrđivanje njezina smisla i dosega, moraju u pravilu autonomno i ujednačeno tumačiti u cijeloj Uniji uzimajući u obzir kontekst odredbe i cilj koji se želi postići propisom o kojem je riječ (vidjeti osobito presude od 18. siječnja 1984., Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, t. 11.; od 3. rujna 2014., Deckmyn i Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, t. 14., i od 16. srpnja 2015., Abcur, C-544/13 i C-545/13, EU:C:2015:481, t. 45.).

23 To vrijedi za pojam „poslovni nastan” u smislu članka 97. stavka 1. Uredbe br. 207/2009 zato što taj pojam nije definiran u navedenoj uredbi te ne sadržava nikakvo upućivanje na nacionalna prava kako bi se utvrdio njegov smisao.

24 Najprije treba istaknuti da Uredba br. 207/2009, uz iznimke koje su u njoj izričito navedene, za postupke u vezi sa žigovima i prijavama takvih žigova izričito propisuje primjenu odredaba Uredbe br. 44/2001, što izrijekom proizlazi iz uvodne izjave 16. Uredbe br. 207/2009 kao i njezina članka 94. i članka 97. stavka 1.

25 S tim u vezi, iako se u nekim odredbama Uredbe br. 44/2001, kao što su njezin članak 5. stavak 5. i njezin članak 18. stavak 2., također navodi pojam „poslovna jedinica”, tako da napuci koji proizlaze iz sudske prakse Suda u vezi s tim dvjema odredbama mogu biti donekle relevantni za tumačenje pojma „poslovni nastan” u smislu Uredbe br. 207/2009, ipak se ne može smatrati da navedeni pojam mora nužno imati isti doseg, ovisno o tome koristi li se u kontekstu jedne ili druge uredbe.

26 Naime, bez obzira na načelo primjene Uredbe br. 44/2001 na sudske postupke u vezi sa žigom Europske unije, primjena određenih odredbi te uredbe, osobito pravila iz njezina članka 4. i njezina članka 5. stavka 1., na postupke povodom tužbi i zahtjeva iz članka 96. Uredbe br. 207/2009 isključena je na temelju članka 94. stavka 2. iste uredbe. S obzirom na takvo isključenje, nadležnost sudova za žig Europske unije predviđenih člankom 95. stavkom 1. Uredbe br. 207/2009 za odlučivanje o tužbama i zahtjevima iz članka 96. te uredbe proizlazi iz pravila izravno predviđenih tom uredbom, koja su *lex specialis* u odnosu na pravila propisana Uredbom br. 44/2001 (vidjeti u tom smislu presudu od 5. lipnja 2014., Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, t. 26. i 27.).

27 Osim toga, ciljevi Uredbe br. 44/2001 i Uredbe br. 207/2009 nisu isti. Tako je, u skladu s njezinim uvodnim izjavama 12. i 13., svrha Uredbe br. 44/2001 domicil tuženika dopuniti alternativnim osnovama za utvrđivanje nadležnosti utemeljenima na bliskoj vezi između suda i postupka ili radi olakšavanja ispravnog suđenja ili, kad je riječ o osiguranju, potrošačkim ugovorima i zapošljavanju, zaštititi slabiju stranu u sporu propisima o nadležnosti tako da ona više pogoduju zadovoljavanju njezinih interesa nego što to omogućuju opći propisi.

28 Cilj je, pak, Uredbe br. 207/2009, u skladu s njezinim uvodnim izjavama 15. do 17., odlukama sudova za žig Europske unije koje imaju učinak na i pokrivaju čitavo područje Unije pojačati zaštitu žigova Europske unije i spriječiti donošenje nedosljednih odluka sudova i narušavanje jedinstvenog karaktera navedenih žigova.

29 Stoga je, kako bi se utvrdilo elemente koji obilježavaju pojam „poslovnog nastana” u smislu članka 97. stavka 1. Uredbe br. 207/2009, potrebno uzeti u obzir, u skladu sa sudskom praksom Suda navedenom u točki 22. ove presude, ne samo njezin tekst nego i njezin kontekst i ciljeve.

30 U tekstu članka 97. stavka 1. Uredbe br. 207/2009 nisu za potrebe primjene tog članka dana objašnjenja o pojmu „poslovni nastan”. Iz njega, međutim, proizlazi da tuženik koji nema domicil u Uniji može u njoj imati jedan ili više poslovnih nastana, što *a priori*, čini se, ukazuje na to da se u potonjem slučaju mogu pokrenuti postupci pred sudovima različitih država u kojima se nalaze takvi poslovni nastani.

31 Kad je riječ o kontekstu članka 97. Uredbe br. 207/2009, treba istaknuti da se tom odredbom jamči postojanje suda u Uniji za sve sporove u vezi s povredom i valjanošću žigova Europske unije. U tom se članku, kojim se predviđa nekoliko osnova za međunarodnu nadležnost, u stavcima 1. do 4. navode uzastopni kriteriji na temelju kojih se može odrediti država članica čiji su sudovi nadležni, na temelju članka 98. stavka 1. točke (a) te uredbe, za osiguravanje učinkovite zaštite žigova Europske unije na čitavu njezinu području.

32 Člankom 97. Uredbe br. 207/2009 uspostavlja se, prvenstveno, u njegovu stavku 1. nadležnost sudova države članice u kojoj tuženik ima domicil ili, ako nema domicil ni u jednoj državi članici, u državi članici u kojoj ima poslovni nastan. Samo ako tuženik nema ni domicil ni poslovni nastan u državi članici Unije, stavcima 2. i 3. tog članka redom je propisana, podredno, nadležnost sudova tužiteljeva domicila ili poslovnog nastana i, podredno tomu, nadležnost sudova države članice u kojoj EUIPO ima sjedište.

33 Kad je riječ o stavku 5. navedenog članka, njime se, među ostalim, uspostavlja nadležnost sudova države članice u kojoj je povreda počinjena ili u kojoj prijeti opasnost od povrede, u kojem slučaju je nadležnost takvog suda, kao što proizlazi iz članka 98. Uredbe br. 207/2009, ograničena na državno područje države članice na kojem se nalaze.

34 Kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 80. svojeg mišljenja, članak 97. stavak 1. Uredbe br. 207/2009, kojim je propisana nadležnost sudova države članice u kojoj je poslovni nastan društva koje nema sjedište u Uniji, daleko od toga da čini iznimku od pravila o načelnoj nadležnosti prema domicilu tuženika koja proizlazi iz članka 2. stavka 1. Uredbe br. 44/2001 u vezi s njegovom uvodnom izjavom 11, već prije predstavlja njegovu provedbu, što govori u prilog širem tumačenju tog pojma.

35 Naime, priroda općeg načela tog pravila o nadležnosti, kojim se izražava maksima *actor sequitur forum rei*, opravdava se činjenicom da ono tuženiku omogućuje da se lakše obrani (vidjeti u tom smislu presude od 13. srpnja 2000., Group Josi, C-412/98, EU:C:2000:399, t. 35., i od 19. veljače 2002., Besix, C-256/00, EU:C:2002:99, t. 52.). O tome je riječ, kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 82. svojeg mišljenja, kada se jedna stranka mora braniti pred sudovima države u kojoj ima poslovni nastan i koja joj je stoga najbliža.

36 Tim se tumačenjem, nadalje, ne ugrožavaju ciljevi propisa o žigu Europske unije, navedeni u točki 28. ove presude, s obzirom na to da odluke sudova za žig Europske unije nadležnih na temelju članka 97. Uredbe br. 207/2009 imaju učinak na i pokrivaju čitavo područje Unije.

37 Iz takvog širokog tumačenja slijedi da se zahtijevaju materijalni znakovi kojima se omogućuje da se postojanje „poslovnog nastana” u smislu članka 97. stavka 1. Uredbe br. 207/2009 s lakoćom prepozna. Kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 52. svojeg mišljenja, takvo postojanje zahtijeva određenu stvarnu i stabilnu prisutnost iz koje se obavlja poslovna djelatnost, koja se očituje prisutnošću osoblja i materijalne opreme. Osim toga, taj se poslovni nastan mora na stalan način očitovati na van kao nastavak društva majke (vidjeti u tom smislu presude od 22. studenoga 1978., Somafer, 33/78, EU:C:1978:205, t. 11.; od 18. ožujka 1981., Blanckaert & Willems, 139/80, EU:C:1981:70, t. 12.; od 9. prosinca 1987., SAR Schotte, 218/86, EU:C:1987:536, t. 10., i od 19. srpnja 2012., Mahamdia, C-154/11, EU:C:2012:491, t. 48.).

38 S tim u vezi nebitno je ima li pravnu osobnost poslovni nastan na državnom području države članice društva čije je sjedište izvan Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 15. prosinca 2011., Voogsgeerd, C-384/10, EU:C:2011:842, t. 54.). Stoga treći moraju biti u stanju pouzdati se u privid stvoren poslovnim nastanom koji djeluje kao nastavak društva majke (vidjeti u tom smislu presudu od 9. prosinca 1987., SAR Schotte, 218/86, EU:C:1987:536, t. 15.).

39 Okolnost da je društvo s poslovnim nastanom u državi članici pred čijim se sudovima vodi postupak društvo unuka društva čije je sjedište izvan Unije a ne njegovo neposredno društvo kći također je nebitna pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti navedeni u točki 37. ove presude.

40 Nadalje, za primjenu članka 97. stavka 1. Uredbe br. 207/2009 u načelu je nebitno je li tako određen poslovni nastan sudjelovao u povredi. Naime, takav zahtjev, koji nije propisan člankom 97. stavkom 1. Uredbe br. 207/2009, ne bi osim toga bio ni spojiv s potrebom širokog tumačenja pojma „poslovni nastan”, navedenim u točki 34. ove presude.

41 S obzirom na ta razmatranja, na postavljeno pitanje treba odgovoriti tako da članak 97. stavak 1. Uredbe br. 207/2009 treba tumačiti na način da je pravno samostalno društvo sa sjedištem u državi članici, koje je društvo unuka društva majke koje nema sjedište u Uniji, „poslovni nastan” tog društva majke u smislu te odredbe ako je to društvo unuka poslovno središte koje, u državi članici u kojoj je smješteno, ima određenu stvarnu i stabilnu prisutnost iz koje se obavlja poslovna djelatnost i koje se na stalan način očituje na van kao nastavak društva majke.

Troškovi

42 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

Članak 97. stavak 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 207/2009 od 26. veljače 2009. o žigu Europske unije treba tumačiti na način da je pravno samostalno društvo sa sjedištem u državi članici, koje je društvo unuka društva majke koje nema sjedište u Uniji, „poslovni nastan" tog društva majke u smislu te odredbe ako je to društvo unuka poslovno središte koje, u državi članici u kojoj je smješteno, ima određenu stvarnu i stabilnu prisutnost iz koje se obavlja poslovna djelatnost i koje se na stalan način očituje na van kao nastavak društva majke.

Potpisi